De Europese eerste autogenocide

DE EERSTE WERELDOORLOG: AUGUSTUS 1914-NOVEMBER 1918

Op 9 november 1918 komt keizer Wilhelm II in Nederland

- In de onderhandelingen over de mogelijke herstelling van de Europese Vrede wijst USA-president Woodrow Wilson de keizer aan als hoofdschuldige aan de wereldoorlog
- De USA zal geen vrede sluiten met een keizerlijke Duitse regering
- De keizer zal moeten aftreden en er zal een constitutionele representatieve democratie in Duitsland moeten zijn, wil een wapenstilstand gesloten worden
- De keizer zal individueel berecht moeten worden voor wat hij als staatshoofd en opperste bevelhebber aan oorlogsmisdaden heeft doen verrichten
- WAAROM verschaft neutraal Nederland dan tóch deze keizer toegang?

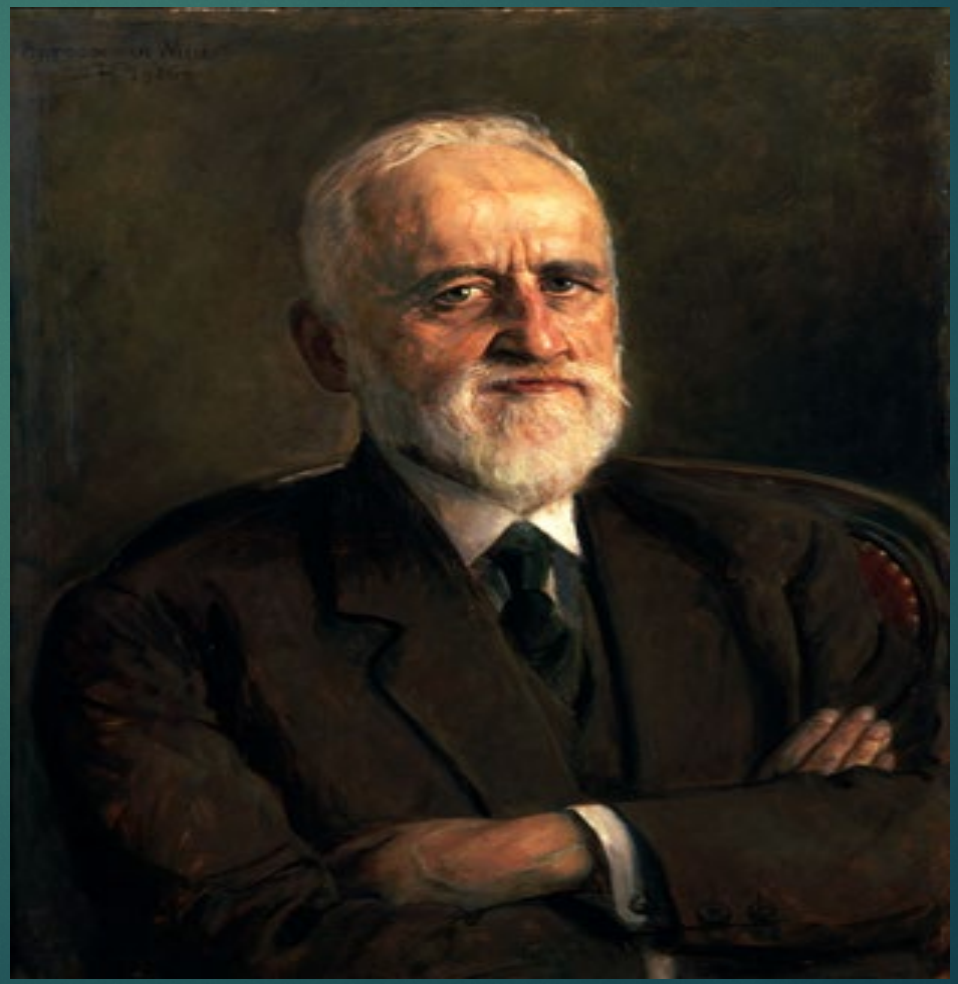

Afspraken Wilhelmina/Wilhelm mei 1918

- In mei 1918 ontwikkelt het Duitste veldleger een laatste massa-offensief in noordelijk Frankrijk
- Het is succesvol: Parijs wordt bedreigd met mortieren
- Drie legerkorpsen kunnen worden ingezet door Ludendorff
- Het ziet er naar uit dat het Franse leger gaat muiten
- Wilson kan niet snel genoeg geoefende troepen inzetten in de bedreigde zone

Wilhelm meent dat

- Wilhelm heeft de overtuiging dat hij een Napoleontische overwinning kan afdwingen
- Hij wenst de hegemonie in Centraal-Europa
- Hij wil de mijngebieden in de Belgische Ardennen en Noord-Frankrijk kunnen beheren
- Maar hij wil verder het Britse Imperium intact laten als borg tegen het gele gevaar

Wilhelmina deelt deze taxatie

- Haar premier, Cort, ook. Hij is pro-Duits, omdat hij de Britse blokkadepolitiek scherp veroordeelt
- Hij vindt dat daardoor de Nederlandse burgerbevolking permanent wordt gegijzeld
- Hij weet dat de Britse admiraliteit de blokkade zal laten voortduren totdat de vredesregeling is geratificeerd. Dat kan in 1922 het geval zijn
- Maar dan is Nederland verhongerd

Nederland geregeerd Nolens Volens

NOLENS MAAKT DE POLITIEK IN HET INTERBELLUM

“Kabinet Nolens zonder Nolens 1918-1922”

HET BEGIN DER CONFESSIONELE COALITIE 1918-1946 EN DE TOTALE VERZUILING VAN HET STAATKUNDIG LEVEN

In 1918 krijgt Wilhelmina een kabinet dat overheerst wordt door katholieken via de frachtievoorzitter Mgr Prof Mr Dr W. H. Nolens. Hij is Apostolisch Protonotarius van Benedictus XV. Wilhelmina besluit de marionet van Nolens, Ruys de Beerenbrouck niet in te lichten over de afspraken met Wilhelm. Wilhelm weet daar evenmin van

Uitlevering geweigerd

- Nederland weigert de uitlevering aan de geallieerden omdat Wilhelm hier aankwam op uitnodiging. Om asiel heeft hij wel gevraagd.
- De geallieerden drongen niet echt aan. Zij hadden ook sedert mei allerlei contacten gelegd met de Centrale Autoriteiten en verder hadden ook zij oorlogsmisdrijven doen begaan
- Nederland kreeg echter de schuld van dit defect in de supranationale rechtshandhaving
- Het werd een paria in de Volkenbond en had heel wat te verduren van de Belgen die vergaande annexaties, servituten en kwijtscheldingen van hun staatschuld eisten.
- Nederland ging zich daarom gedragen als het braafste jongetje van de klas in de Volkenbond. Het ging zelfs het saarreferendum in 1936 faciliteren ten behoeve van Hitler.

De annexatie van Bosnië-Herzegowina 1908

- Op het congres van Berlijn in 1878 wordt besloten dat keizerlijk Oostenrijk het tijdelijk beheer krijgt over het opstandige Bosnië-Herzegowina
- Het is een overduidelijk Slavisch-Orthodox gebied dat verbonden is het de patriarch van het Kremlinklooster
- Doel van deze bezetting is: Rusland weghouden van de Middellandse Zee
- Sint Petersburg moet geen ijsvrije transit-marine etablissement hebben aan de Adriatische Oostzeekust
- Londen en Parijs duchten daarvan bedreiging voor hun koloniaal bezit in het Verre Oosten, bereikbaar via het Suezkanaal-1870

- Deze kunstwatergang is vitaal voor de beurtvaart naar Brits-Indië en Voor-Indie tot aan de Straat Malakka
- Voor de bereikbaarheid van de Frans Indo-Chinese Koloniën
- Voor de beurtvaart op Nederlandsch-Indië: Java, Sumatra, Celebes, De Molukken en Borneo
- Deze vaart wordt nog belangrijker als petroleum te raffineren blijkt tot brandstof voor de ontploffingsmotoren die de oorlogsbodems voortstuwen

De Oostenrijkse minister Aehrental annexeert in 1908 volledig

- Hij licht wel Sint Petersburg in
- In bewoordingen, die Iswolksy, de Russische minister van Buitenlandse Zaken aanleiding geven te veronderstellen dat Oostenrijk het Ottomaanse Rijk zal verplichten tot vrijgave van de Bosporus, de Zee van Marmora en de Dardanellen aan Russische smaldelen
- Daarom zwijgt Sint Petersburg aanvankelijk
- Ook al protesteert Servië tegen deze annexatie omdat het territoir sedert de Middeleeuwen hoorde tot het Koninkrijk der Serven
- Pas veel later hoort Iswolsky uit Berlijn dat geen vrijgave der zeeëngten zal plaatsvinden

Berlijn dreigt Sint Petersburg met oorlog als het de annexatie betwist

Sint Petersburg is beledigd en zint op wraak

- Maar het durft niet te mobiliseren: de spoorwegen zijn nog niet af
- En bovendien heeft het enorm verlies geleden jegens Japan bij de Russisch-Japanse oorlog 1904-1906
- Deze oorlog heeft geleid tot een volksopstand in Sint Petersburg in 1905 gericht tegen de autocratie van de Tsaar Nicolaas
- De demonstratie in januari 1905 was gericht op socialisatie in de bedrijven, sociale zekerheid, afschaffing van de lijfeigenheden en democratisering binnen de agrarische districten
- De Tsaristische legers schoten met scherp: een bloedbad
- De revolutionairen gingen ondergronds

Destabilisatie van het regeringsapparaat

Berlijn en Wenen: Rusland is geen militaire macht meer

- De strategische conclusie is dat het Russische Veldleger niet adequaat zal kunnen mobiliseren
- Wenen zal de Serven kunnen afstraffen zonder tussenkomst van de Tsaar net als in 1854
- Berlijn kan rustig Nederland, België, Luxemburg en Frankrijk aanvallen: het heeft in het oosten rugdekking door Russische inertie
- Daarna kunnen Wenen en Berlijn tezamen Rusland aantasten
- Londen zal daartegen niet optreden want het heeft geen toereikend veldleger
- Aldus wordt het plan van AlfredVon Schlieffen dogma voor het opmarsplan van Berlijn

Keizer Wilhelm lekt naar Wilhelmina, Leopold II en Albert I

Bij welwillende neutraliteit zal Duitsland niet annexeren

- Wilhelm spreekt met Wilhelmina af bij het staatsbezoek in december-1907 aan Amsterdam dat beiden de vrede zullen "herstellen"
- Duitsland zal het koloniale imperium van Nederland garanderen, mits Duitsland vrije toegang krijgt en effectieve bescherming in de Archipel
- Duitsland moet via de "Bataafsche Petroleummaatschappij" brandstofcontracten kunnen krijgen voor de *Hochseeflotte* te Soerabaja
- Vrije Rijndoorvaart moet ook in oorlog kunnen plaatsvinden
- Alleen in het uiterste zuidoosten van Belgisch Luxemburg zal opgemarcheerd worden tot aan de Maasovergang bij Hoeij.

Heemskerk moet zorgen dat Kuyper niet terugkomt

Wilhelmina geeft haar neef te kennen dat dit acceptabel is

De constitutionele positie van de kroon

- De twee monarchen hoorden tot het Huis van Oranje
- Wilhelmina was uiterst gebeten op Groot-Brittannië wegens de Boerenoorlogen 1898-1902
- Londen had in de Russisch-Japanse oorlog gedreigd met maritieme interventies op Sabang, in Sumatra en in Straat Soenda als Nederland niet iedere bunkering zou weigeren aan de Russische Oostzeevloot
- Zij had hoogstpersoonlijk het kabinet Heemskerk geformeerd en daarvan een pro-Duitse opstelling gevorderd ivm de kustfortificaties
- Zij had grote afkeer van het Republikeinse Frankrijk met de politieke schandalen

De koning heeft het opperbestuur buitenlandse betrekkingen

- Wilhelmina zag de gezanten als dienaren van de Kroon
- Die niet primair verantwoordelijk waren voor het buitenlands beleid aan de volksvertegenwoordiging
- Zij waren “Harer Majesteits Gezant en gevolmachtigden” hetgeen uit het ambtsuniform bleek
- Alleen bij de rijksbegroting konden leden van de Tweede Kamer navraag doen naar het buitenlands beleid
- De minister René de Marees van Swinderen was hofdignitaris (kamerheer in buitengewone dienst)
- Het kabinet was op de hoogte. Zolang er geen verdrag van kwam met Duitsland wachtte het af.

Schoten te Sarajewo 28 juni 1914

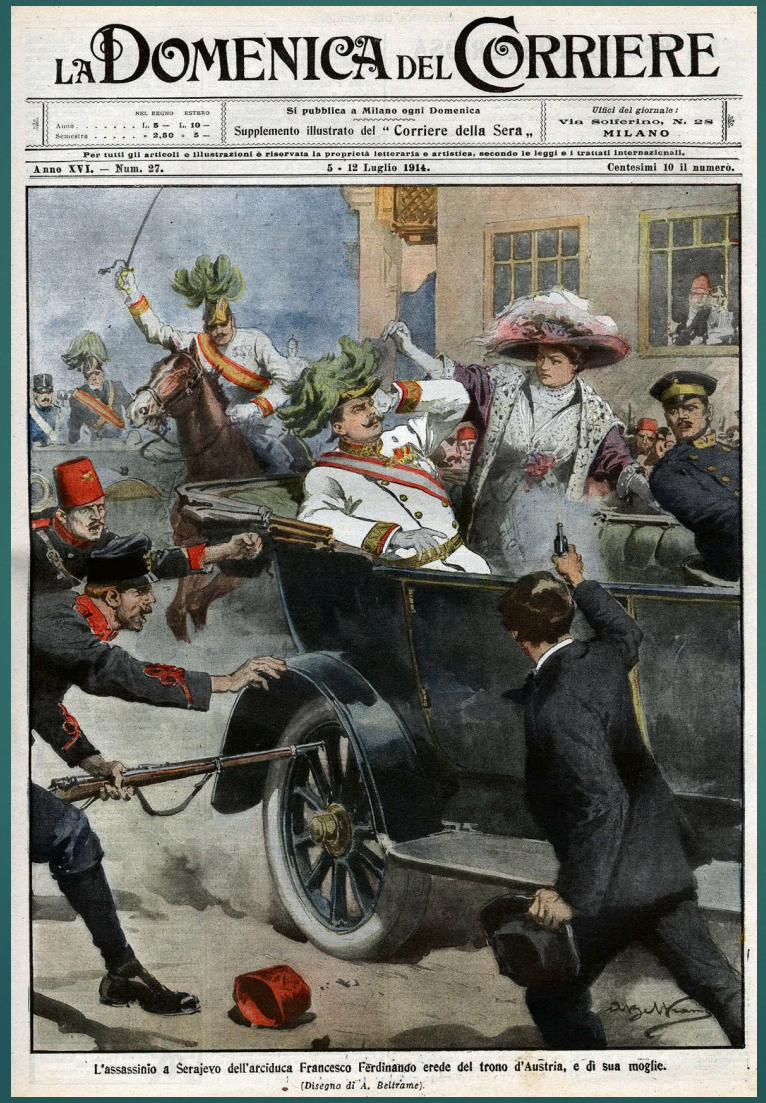

LA DOMENICA DEL CORRIERE

Si pubblica a Milano ogni Domenica
Supplemento illustrato del "Corriere della Sera"

Uffici del giornale: Via Solferino, N. 28 MILANO

Per tutti gli articoli e illustrazioni è riservata la proprietà letteraria e artistica, secondo le leggi e i trattati internazionali.

Anno XVI. — Num. 27. 5 - 12 Luglio 1914. Centesimi 10 il numero.

L'assassinio a Serajevo dell'arciduca Francesco Ferdinando erede del trono d'Austria, e di sua moglie.
(Disegno di A. Beltrame).

Aanleiding. Geen oorzaak

- Duitsland meent dat nu de kans bestaat tot verwezenlijk in de planning van 8 december-1908
- Het eist daarom welwillende neutraliteit te Den Haag
- Wilhelmina grijpt terug op de afspraken van 1907
- Wilhelm II is nu "Oberste Kriegsherr" in de voormobilisatiefase
- Hij beveelt Nederland met rust te laten en verandert opmarsorders
- Hij zal met Wilhelmina straks de vrede restaureren
- Daarop zal hij terugkomen in mei 1918
- Want het Duitse leger is dan overal succesvol in opmars
- Wilhelmina licht hij in. Fase II van het monarchale plan-1907 treedt in.

De aansprakelijkheid van Wilhelm

- Nadat de toestand van dreigend oorlogsgevaar was ingetreden was Wilhelm opperbevelhebber van het Duitse leger
- Bij hem concentreerde zich het strategisch commando
- Hij kon tactische aanwijzingen geven en deed dat ook
- Hij beval de inval in België via Luik in strijd met de Pruisische neutraliteitsgranatie
- Hij keurde de gifgas-aanval op de burgerlijke bevolking van Ieperen goed in 1916
- Hij stemde in met de onbeperkte duikbootoorlog in 1915 en 1917
- Hij kon de opperbevelhebbers van veldleger en marine ontslaan en deed dat ook ivm strategische meningsverschillen. De eerste was Von Moltke

Woodrow Wilson: Wilhelm hád "Command Responsibility"

- In mei 1918 begint de Duitse artillerie met terreurbombardementen op Parijs
- Via stratosferische beschietingen door mortieren vanaf spoorwegaffuiten
- De koers van het krombaangeschut bij terugkeer naar de aarde is nauwelijks te bepalen
- Dit is gijzeling van de burgerbevolking in strijd met het Landoorlogreglement

Wilhelm moet terecht staan voor misdaden tegen de menselijkheid

- Wilhelm geldt als hoofddader van deze georganiseerde systematische vergrijpen tegen de internationale moraal, ethiek en regels
- De aansprakelijkheid van zijn militaire en civiele leiders is daarvan een afgeleide
- De trap moet van bovenaf geschrobd worden; dus niet beginnen met soldaten in het veld
- Wilhelm moet uitgeleverd aan Den Haag om terecht te staan

SAN LUIS OBISPO DAILY TELEGRAM

GERMANY ASKS PEACE EXTRA

EXTRA ON WILSON'S 14 POINTS

Thousands Gather for Celebration When News of Peace Move Comes

NO PEACE TALK UNTIL GERMAN TROOPS LEAVE FRANCE, BELGIUM, RUSSIA

De derde vredesconferentie richt zo'n hof op

- Het zal zetelen in het Vredespaleis van Carnegie
- Het zal Wilhelm terecht laten staan in een twee-partijensysteem
- Voor professionele rechters
- De vragen naar daderschap, wederrechtelijkheid en schulduitsluiting moeten apart gesteld worden
- Het toepasselijke recht zal te vinden zijn in de moraliteit van het supranationale humanitaire gewoonterecht

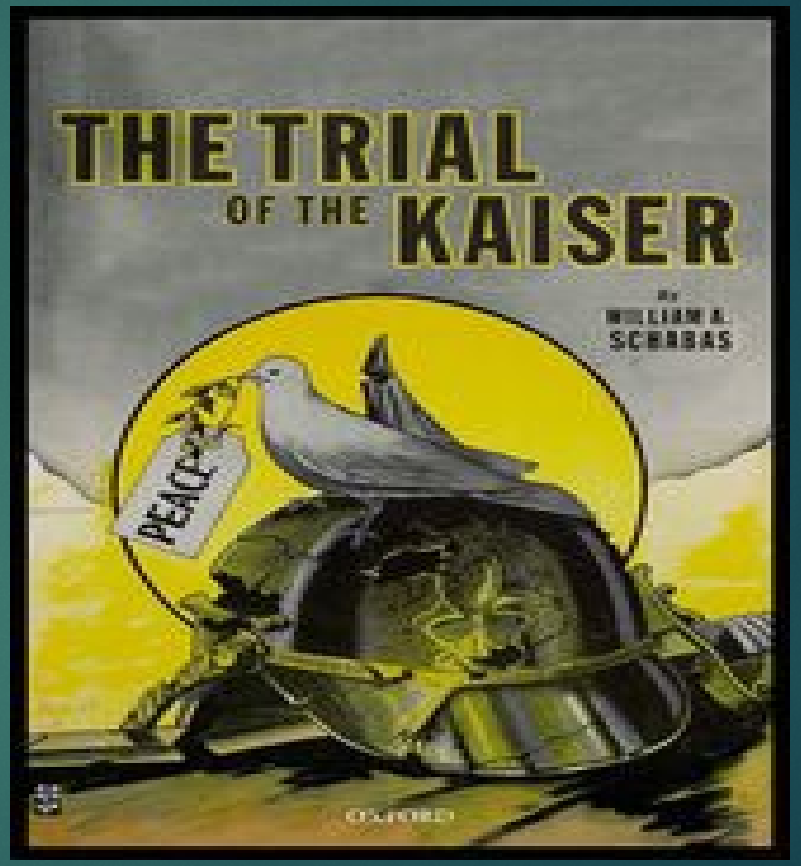

De accessoire daders zijn deelnemers van de strafbare opperbevelhebber

- Wilson denkt aan Von Moltke, de opperbevelhebber-Veldleger in augustus-oktober 1914
- Vervolgens aan Von Falkenhayn die de slachtpartij-Verdun 1916 organiseerde
- Maar ook aan Fritz Haber, de directeur gifgasafdeling Kaiser Wilhelm-instituut
- Ludendorff & Von Hindenburg
- Von Pohl, chef Marinestaf

THE ALAMO—TUESDAY, AUGUST 27—PARIS GRAND

"The Kaiser, the Beast of Berlin"

Murderer of Womanhood, Humanity, Youth, Civilization, Freedom

All choked by the throttling clutches of of this mad demon—this world-renowned murderer—this lust-maddened wolf-hound of Potsdam—this arch-fiend of humanity—this cruel beast who sneers at life—who despises everything and everyone that is not German. See what this vile fiend does in that indescribable photo dramatic master-play

"THE KAISER
The Beast of Berlin"

and you'll learn what America and the world are fighting for. You will learn why YOU should keep watch for enemy aliens within our gates. It's the most amazing expose of the world's history.

A RIOT IN NEW YORK

AND THEN CAME THE KAISER'S HORDES OF BABY KILLERS
(SCENE FROM THE KAISER THE BEAST OF BERLIN)

To the Public:

While you are watching the amazing scenes that pass before your astonished eyes in the great photo-drama—

"The Kaiser"
The Beast of Berlin

keep your eye on the people around you. Should anyone make any remarks that you can construe as seditious or unfriendly to the United States

CALL THE POLICE

and have him arrested. Serve your country. Watch the enemy aliens. Help crush traitors and spies. This amazing drama will show you clearly what "kultur" is doing. Don't miss it.

A Sensation in Boston

Prices for "The Kaiser, the Beast of Berlin
CHILDREN 25c ADULTS 35c GALLERY 25c

Special Morning Show at The Alamo
AT 10 O'CLOCK A. M.

In mei 1918 heeft Wilhelmina met de Keizer contact over vredesbesprekingen via kanselier Georg von Hertling

BEIDE MONARCHEN MENEN DAT DUITSLAND ALS OVERWINNAAR GROOTMOEDIG KAN ZIJN. HET KAN IN CENTRAAL-EUROPA DE HEGEMONIE OPEISEN EN OOSTENRIJK INSCHAREN IN HET GROOT-DUITSE RIJK. HET HEEFT NU DE ONAFZIENBARE GRONDRIJKDOMMEN VAN DE UKRAÏNE, GEORGIË EN KAUKASIË TOT ZIJN BESCHIKKING DOOR DE VREDE VAN BREST LITOWSK VAN MAART 1917. HET ZAL ZIJN INVLOEDSSFEER KUNNEN LEGGEN TOT AAN DE ATLANTISCHE KUSTEN. NEDERLAND KAN NU BEMIDDELEN: DE DUITSERS STAAN OP DERTIG KILOMETER VAN PARIJS.

Londen en Parijs moeten deze taxatie erkennen

- Maar Wilson ziet nu Wilhelm als de incarnatie van het kwaad
- Er kan geen wereldrechtsorde bestaan, waarin het nationaal zelfbestemmingsrecht van de volkeren uitgangspunt is, zolang deze generalissimo kan heersen
- Verder wenst Wilson niet dat de Vrede van Best-Litowsk wordt erkend door de westerse geallieerden
- Hij zet in op versnelde verscheping van expeditionaire troepen tot meer dan twee millioen man.
- Hij belooft Clemenceau voor Frankrijk een eeuwig militair alliantieverdrag tegen de Duitsers
- Doorvechten tegen de uitgeputte Duitsers is het parool

Op 8 augustus stort het Duitse veldleger in

- Op 26 oktober moet Ludendorff aftreden. Hij is de laatste die vasthoudt aan een finale eindoverwinning
- Op 5 november komt de Nederlandse generaal Van Heutsz, adjudant van Wilhelmina, in Span de keizer opzoeken
- Hij nodigt deze monarch uit met het oog op de afspraken van mei
- De monarch vertrekt naar Nederland en komt bij Eysden over de grens als genodigde van Wilhelmina
- Het kabinet weet nergens van. Maar het verleent toegang en logies
- De keizer heeft geen afstand gedaan
- Ook hij denkt nog als staatshoofd door te regeren en dus te onderhandelen

Wilhelm als “Einfacher privatmann” te Eysden 10 november 1918

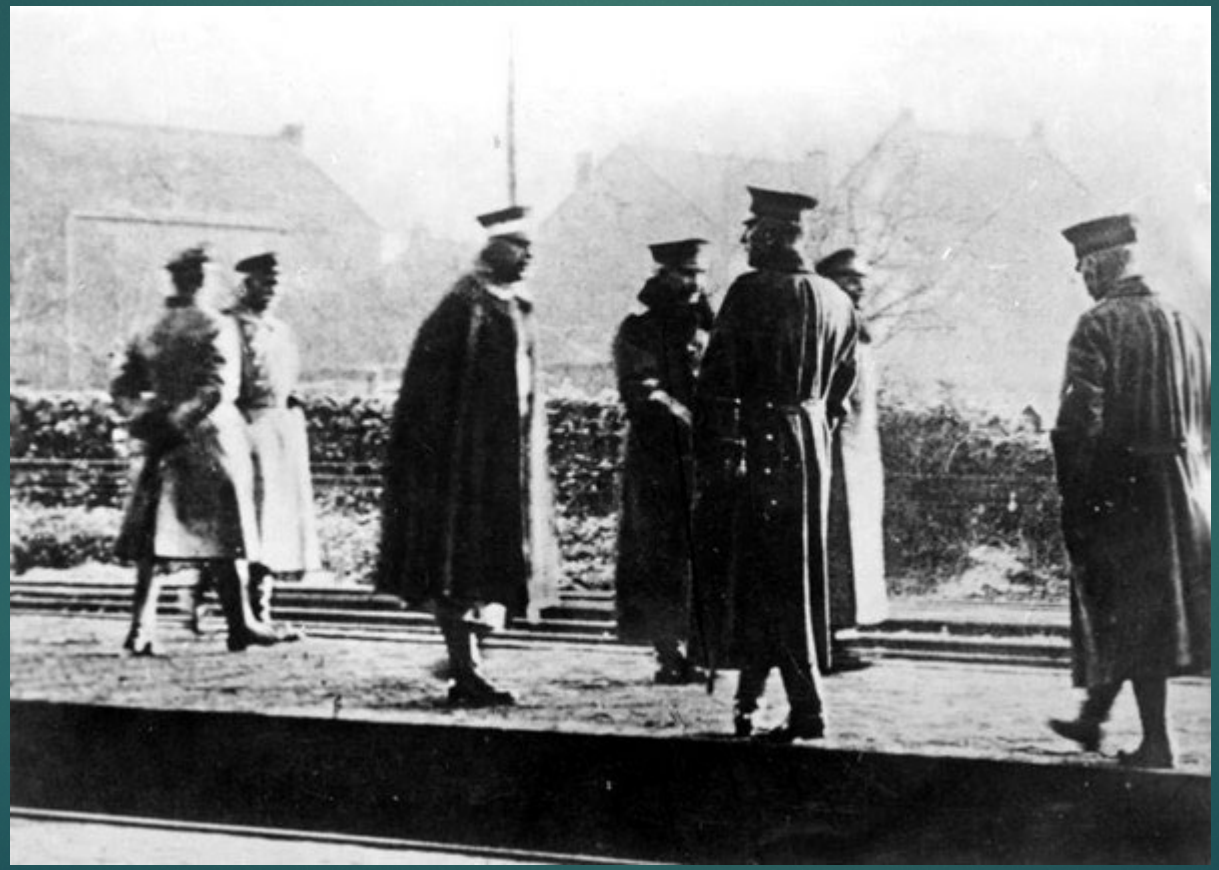

Geallieerden eisen uitlevering van de keizer

- Nederland moet op basis van beginselen van supranationale moraal, ethiek en gewoonten meewerken aan een universeel hof tot berechting van grote oorlogsmisdadigers
- In de wapenstilstand van 11 november 1918 wordt daarop al gezinspeeld, al staan daarin de details nog niet
- In de vredesregeling zelf wordt dat als beginsel neergelegd en verplicht Duitsland zich tot medewerking aan deze rechtsmachtkring
- Nederland weigert de uitlevering. Het beroept zich op het internationaal asielrecht en verder op het feit dat het géén partij is bij de wapenstilstand, de vredesregeling en de daarbijhorende uitvoeringsarrangementen.

Er komt daarom geen strafhof

Wilsons constructie van een zelfstandig straffend supranationaal tribunaal gaat daarom NIET DOOR

Want als de hoofddader niet terechtstaat, waarom dan de accessoire, noodzakelijke deelnemers wél?

Van Karnebeek weigert daarom ook iedere bewijsvergaringsprestatie tegen Wilhelm

Geen individuele berechtingsafspraak

De voorzieningen in de artt. 227-230 van het Vredesverdrag blijven tandeloos

Wilhelm blijft in Nederland ageren tegen geallieerden en Duitsland

Hij discrediteert Nederland tot pario in de Volkenbond

Dat blijft Nederland tot 1936 wanneer deze Bond desintegreert

Een Vrede die aan alle Vrede een einde maakt in 1920